

فایننشال تایمز: بریکس دنبال توافقی است که سهم تسویه حساب‌های تجاری با استفاده از پول ملی را افزایش دهد

نشست دکارزدایی

رئیس‌ی یکی از سخنرانان نشست ۳ روزه بریکس در آفریقای جنوبی خواهد بود

سیدابراهیم رئیسی فردا با ۲ هدف سخنرانی در نشست بریکس پلاس که سران ۷۰ کشور جهان در آن حضور دارند و دیدار و گفت‌وگو با شماری از سران کشورهای حاضر به آفریقای جنوبی سفر می‌کند. این سفر به دعوت رسمی رئیس‌جمهور آفریقای جنوبی انجام می‌شود. ایده ایجاد گروه بریکس با نزدیکی ۴ قدرت اقتصادی در حال ظهور جهان شامل برزیل، روسیه، چین و هند در دوران اوج یکجانبه‌گرایی آمریکا در اواسط دهه ۱۹۹۰ میلادی شکل گرفت. سابقه شکل‌گیری این گروه به حضور ۴ عضو مؤسس، به سال ۲۰۰۱ بازمی‌گردد و نهایتاً «گروه بریک» در ۱۶ ژوئن ۲۰۰۹ رسماً تأسیس شد. آفریقای جنوبی نیز ۲۱ سپتامبر ۲۰۱۰ به این گروه اضافه شد و نام آن پس از پیوستن این کشور از «بریک» به «بریکس» تغییر یافت.

مهم‌ترین شاخصه در این گروه کارکردهای اقتصادی، مالی و پولی و همچنین گستره فرماندهی‌های جهانی بودن اعضا و اثرگذاری آن بوده و لذا به گروه «قدرت‌های اقتصادی نوظهور» معروف است. در حال حاضر علاوه بر ۵ عضو اصلی، ۲۳ کشور به شکل رسمی و ۶ کشور به صورت غیررسمی و اعلامی خواهان عضویت در این گروه هستند که از جمله آنها می‌توان به ایران، اندونزی، عربستان، کویت، امارات، بحرین، مصر، سوریه، مراکش، بلاروس، قزاقستان، کوبا، بولیوی، نیجریه، آرژانتین، ونزوئلا، تایلند، ویتنام، الجزایر، فلسطین، اتیوپی، هندوراس، مکزیک و... اشاره کرد که از آنها به عنوان «بریکس پلاس» یاد می‌شود. پیشنهاد ایجاد بریکس پلاس نخستین بار در اجلاس سران این گروه در چین در سال ۲۰۲۲ توسط رئیس‌جمهور این کشور مطرح شد تا مکانیزمی برای نزدیک کردن کشورها به این گروه قبل از اعطای عضویت کامل باشد. بریکس نمادی از «رژیم‌سازی و ساختارسازی جدید در صحنه بین‌المللی» است که توسط قدرت‌های در حال ظهور در مقابل گروه G7 شکل گرفته و رو به پیشرفت است. بانک بریکس نیز

شی‌جین‌پینگ، رئیس‌جمهور چین برای این نشست به آفریقای جنوبی سفر می‌کند. سید ابراهیم رئیسی هم به منظور شرکت در پانزدهمین نشست سران بریکس به دعوت رسمی سیریل رامافوزا، رئیس‌جمهور آفریقای جنوبی چهارشنبه عازم شهر ژوهانسبورگ محل برگزاری این اجلاس خواهد شد. رئیس‌جمهور در این سفر علاوه بر شرکت و سخنرانی در نشست بریکس پلاس که سران ۷۰ کشور جهان به آن دعوت شده‌اند، با شماری از سران کشورهای حاضر نیز دیدار و گفت‌وگو خواهد کرد.

ایده واحد پولی بریکس چگونه شکل گرفت
به نوشته پایگاه خبری امکارو، پیشنهاد ایجاد یک واحد پولی بریکس برای نخستین بار سال ۲۰۱۸ میلادی به طور رسمی در باشگاه گفت‌وگوی والدای اعلام شد. در قالب این پیشنهاد، فرض بر این بود که ارز ذخیره جدید شامل سیدی از ارزهای کشورهای بریکس (برزیل، روسیه، هند، چین و آفریقای جنوبی) باشد. همچنین پیشنهاد شد به احترام تعداد اعضای بلوک و اسامی ارزهای کشورهای شرکت‌کننده که هر کدام با حرف «R» شروع می‌شود، آن را 5R نامگذاری کنند.

روبل (روسیه)، روپیه (هند)، رمنینی (یونان) در زبان چینی به معنای پول رایج مردم، (رنال (برزیل) و رند (آفریقای جنوبی)، واحد پول این ۵ کشور است که همگی با حرف «R» (آر در زبان انگلیسی) آغاز می‌شوند.

سال ۲۰۱۸ این پیشنهادها در سطحی فراتر از سخنرانی از تریبون‌ها نبود اما سال ۲۰۲۲ میلادی، روسیه که با تحریم‌های شدید غرب روبرو است، این ایده را به صورت رسمی دنبال کرد.

رئیس‌جمهور روسیه تایلستان ۲۰۲۲ میلادی (۱۴۰۱ شمسی) از ایجاد ارز مخصوص گروه بریکس برای تجارت بین‌المللی سخن گفت که بتواند جایگزین دلار شود. وی در آن زمان گفت: این ارز، باید بر اساس سیدی از ارزهای کشورهای بریکس باشد.

شهاب‌بخشی به دلارزدایی یا ارز جدید
پایگاه خبری امکارو در ادامه گزارش خود آورده است: ایده ارز جدید بریکس به صورت جدی شکل گرفته است و نشانه غیرمستقیم آن، تحلیل‌های رسانه‌های غربی درباره نتایج اجلاس آتی سران این گروه در آفریقای جنوبی است.

این رسانه روس در ادامه به نقل از نشریه فرانسوی اکو نوشت: ظهور یک ارز بین‌المللی جدید روند دلارزدایی را شتاب خواهد بخشید.

بر این اساس، این نشریه فرانسوی افزوده است: امروز، اعضای بریکس یک چهارم تولید ناخالص داخلی جهان و ۱۸ درصد تجارت جهانی را تشکیل می‌دهند و این ویژگی ممکن است برای ایجاد جهانی چندقطبی که تحت سلطه ایالات متحده نباشد، کافی باشد.

بنا بر این گزارش، مجله تجاری آمریکایی فورچون نیز با توجه به تمایل کشورهای بزرگی مانند عربستان سعودی، ایران و امارات عربی متحده برای تسریع روند دلارزدایی، پیامدهای احتمالی ایجاد ارز جدید بریکس را برچسبته کرد.

اقتصادهای قوی؛ مانعی بر سر راه ارز بریکس
از سوی دیگر سوفیا گلاوینا، رئیس برنامه اقتصاد دیجیتال در مؤسسه اقتصاد دانشگاه رودن روسیه معتقد است: «مشکل ایجاد یک ارز جدید این است که در داخل بریکس، اقتصادهای رقیب همچون چین و هند وجود دارند. در عین حال، عملاً هیچ بازار مشترک، گمرک یا اتحادیه اقتصادی وجود ندارد».

وی یادآور شد: پیش از این، کشورها قبلاً با چنین چالش‌هایی مواجه بودند و گروه بریکس نتوانسته بود به طور کامل بر آنها غلبه کند. به عنوان نمونه، بحث درباره یک سیستم پرداخت جدید شبیه سوئیفت در کشورهای عضو بریکس از سال ۲۰۰۹ آغاز شده اما این ایده‌ها اجرایی نشده است.

اعطای عضویت کامل باشد. عضویت ایران در گروه بریکس یکی از موضوعات خیرساز طی ماه‌های اخیر بوده و در همین باره «حسین امیرعبداللهیان» وزیر امور خارجه جمهوری اسلامی ایران اواسط مرداد به آفریقای جنوبی سفر کرد. امیرعبداللهیان در جریان این سفر با رئیس‌جمهور آفریقای جنوبی دیدار و اعلام کرد «آقای رئیسی دوم شهریور از سوی همتای خود برای شرکت در نشست دوستان بریکس به آفریقای جنوبی دعوت شده است». سیریل رامافوزا، رئیس‌جمهور آفریقای جنوبی بعد از دیدار با حسین امیرعبداللهیان، حضور رئیسی در نشست بریکس را دارای اهمیت ویژه‌ای خواند و گفت: آفریقای جنوبی علاقه‌مند است ایران به عضویت بریکس پذیرفته شود و از حمایت کامل ما برخوردار خواهد بود.

افزایش تجارت با ارزهای ملی در دستور کار نشست آتی بریکس

روزنامه انگلیسی گزارش داد در نشست آتی بریکس در آفریقای جنوبی، احتمالاً درباره توافقی برای افزایش سهم تسویه حساب‌های مبادلات تجاری با استفاده از پول ملی، گفت‌وگو خواهد شد. «فایننشال تایمز» به نقل از مقام‌های مطلع گزارش داده بریکس ممکن است در نشست آتی در ژوهانسبورگ انعقاد توافقی که سهم تسویه حساب‌های تجاری با استفاده از پول ملی را افزایش می‌دهد، مورد بحث قرار دهد.

با این حال این نشریه گزارش داده، ایده ایجاد واحد پول مشترک یاد دلار به این معنا مورد بحث قرار نمی‌گیرد. به گزارش فایننشال تایمز، «نیل سوکلال» نماینده آفریقای جنوبی که ریاست کنونی بریکس را برعهده دارد اواسط آگوست گفت دلارزدایی در دستور کار گروه قرار ندارد. اجلاس گروه بریکس قرار است ۲۲ تا ۲۴ آگوست (۳۱ مرداد تا دوم شهریور) در ژوهانسبورگ برگزار شود تا به بزرگ‌ترین نشست سران کشورها و دولت‌های «جهان جنوب» در سال‌های اخیر تبدیل شود. از ۵۴ رهبر آفریقای برای شرکت در این اجلاس دعوت شده است. ولادیمیر پوتین، رئیس‌جمهور روسیه به صورت آنلاین در این نشست شرکت می‌کند و سرگئی لاوروف، وزیر خارجه‌اش به صورت حضوری از این کشور را نمایندگی خواهد کرد. طبق گزارش‌ها،

این گروه تعلق دارد. در اجلاس ژوهانسبورگ - ۲۰۲۳ علاوه بر ۵ کشور اصلی، از سران ۷۰ کشور دیگر برای شرکت در این اجلاس دعوت شده که هیچ یک از کشورهای اصلی غربی در لیست مدعوین قرار ندارند. با وجود درخواست چندباره اماتونل مکرون رئیس‌جمهور فرانسه، دعوتنامه‌ای برای حضور وی در اجلاس ارسال نشده و رئیس‌جمهور آفریقای جنوبی در چند سخنرانی رسمی اخیر خود، این اجلاس را «نشست کشورهای جنوب - جنوب برای همکاری مابین خودشان و نه با کشورهای شمال» توصیف کرده است. بهبود نظام پولی بانکی جهانی، عزم جدی بر دلارزدایی و تمرکز بر ارزهای ملی، حضور نمایندگان از همه قاره‌ها، اتخاذ رویکردهای سیاسی ضدژیمون و تجدیدنظرطلبی و مخالفت با تسلط غرب بر نهادهای و ساختارهای بین‌المللی عمده‌ترین رویکردهای این گروه است.

دولت سیزدهم در راستای سیاست خارجی جامع، متوازن و مبتنی بر همگرایی، توسعه روابط با سازمان‌های بین‌المللی و منطقه‌ای را در دستور کار خود قرار داده است. سرعت بخشیدن به فرایند عضویت در سازمان همکاری شانگهای، تعمیق روابط با اتحادیه اقتصادی اوراسیا، فعال تر کردن همکاری‌ها با سازمان آکو و... بیانگر تقویت سیاست چندجانبه‌گرایی است. قرار است در نشست ژوهانسبورگ درباره معیارها و فرایند و زمانبندی پذیرش کشورهای مختلف متقاضی در گروه بریکس توافقی شود.

اتحاد برای تغییر نظم جهانی

همان‌طور که اشاره شد در حال حاضر علاوه بر ۵ عضو اصلی، ۲۳ کشور به شکل رسمی و ۶ کشور به صورت غیررسمی و اعلامی خواهان عضویت در این گروه هستند که از جمله آنها می‌توان به ایران، اندونزی، عربستان، کویت، امارات، بحرین، مصر، سوریه، مراکش، بلاروس، قزاقستان، کوبا، بولیوی، نیجریه، آرژانتین، ونزوئلا، تایلند، ویتنام، الجزایر، فلسطین، اتیوپی، هندوراس، مکزیک و... اشاره کرد که از آنها به عنوان بریکس پلاس یاد می‌شود. پیشنهاد ایجاد بریکس پلاس نخستین بار در اجلاس سران این گروه در چین در سال ۲۰۲۲ توسط رئیس‌جمهور این کشور مطرح شد تا مکانیزمی برای نزدیک کردن کشورها به این گروه قبل از

با نام «بانک توسعه نوین» سال ۲۰۱۵ تأسیس شد. در حال حاضر این گروه بیشترین سهم از تولید ناخالص داخلی جهانی (۳۱،۵ درصد) را در مقایسه با سایر بلوک‌های اقتصادی از جمله گروه ۷ (۳۰،۷ درصد) به خود اختصاص داده است. همچنین ۴۶ درصد از نیروی کار دنیا و یک چهارم مساحت خشکی زمین و حدود ۴۰ درصد از جمعیت جهان (۳ میلیارد و ۱۸۷ میلیون نفر در سال ۲۰۲۱) به اعضای فعلی

مزایای ایجاد ارز مشترک بریکس

شاید مهم‌ترین تأثیر R5، تغییر در طرز فکر و ذهنیت فعالان اقتصادی و کسب‌وکارها بوده که بسیار بر دلار متمرکز شده است. وابستگی ذهنی به دلار، از این واقعیت ناشی می‌شود که دلار در قیمت‌گذاری، حسابداری و آمارهای سراسر جهان، چه در اقتصادهای پیشرفته و چه در اقتصادهای در حال توسعه، نقش محوری دارد. معرفی یک واحد حسابداری BRICS که جایگزین دلار در اقتصادهای بزرگ جهان در حال توسعه می‌شود، نقطه عطف بازارهای نوظهور و لنت متفاوتی برای کسب‌وکارها جهت دنبال کردن اقتصادهای بریکس پلاس است. دلیل دیگر درباره اهمیت کلیدی ارز بریکس، مبتنی بر افزایش اعتبار این گروه در گستره جهانی است. تاکنون، دستاوردهای اصلی بریکس عمدتاً به ایجاد بانک توسعه جدید معطوف بوده است. ایجاد یک ارز جهانی جدید توسط بلوک بریکس نشان‌دهنده نوآوری واقعی و تحول در اقتصاد جهانی است که جایگاه آن عرصه بین‌المللی را بهبود می‌بخشد. همچنین معرفی ارز بریکس می‌تواند بر جهت و کیفیت سیاست‌های کلان اقتصادی اعضای بریکس تأثیر بگذارد. احتمالاً، ظهور R5 تا حدودی تحمل مقامات پولی بریکس نسبت به افزایش نوسانات در نرخ تبدیل ارزهای ملی را کاهش می‌دهد. همچنین احتمالاً هماهنگی بیشتری بین سیاست‌های اقتصاد کلان کشورهای بریکس و بریکس پلاس ایجاد می‌شود تا از همواری مسیر اجرای مراحل بعدی R5 اطمینان حاصل شود. البته واکنش بازارهای مالی جهانی به معرفی ارز بریکس را باید در نظر داشت. معرفی R5 به عنوان یک واحد حسابداری می‌تواند انتظارات تقاضای بیشتر در آینده را افزایش دهد. ایجاد R5 همچنین می‌تواند به استفاده از ارزهای ملی (از جمله ارز و کالاها، روند کاهنده به خود می‌گیرد. بر این اساس، ظهور R5 احتمالاً به نفع ارزهای دیگر بویژه یونان خواهد بود که البته مقیاس آن به روش‌های دقیق پیاده‌سازی ارز بریکس بستگی دارد. بعید است که تأثیر آن بر دلار در کوتاه‌مدت قابل توجه باشد، زیرا عدم اطمینان درباره آینده ارز BRICS همچنان بالاست.

جزئیات پیش فروش متری مسکن در بورس اعلام شد

گام به گام خانه‌دار شوید

اوراق خود را به عدد ۵۰ ورقه یک متری برساند اما اگر قصد تحویل گرفتن خانه را نداشته باشد و صرفاً با نیت سرمایه‌گذاری در بازار مسکن وارد این معاملات شده باشد، در هر زمانی طی این ۲ سال، امکان فروش اوراق و تسویه نقدی را دارد. به گفته وی، شرط خانه‌دار شدن مردم در این ابزار مالی، رساندن تعداد اوراق سلف مسکن به اندازه حداقل مترآز واحدهای ساخته شده است. معاون بورس کالا گفت: قیمت اوراق سلف مسکن نیز در بازار ثانویه بر اساس قیمت‌های بازار مسکن نوسان می‌کند و افرادی که قصد سرمایه‌گذاری در این بازار را دارند، می‌توانند با سرمایه‌های خرد و به صورت خرید متری وارد این بازار شوند.

تفاوت قیمت واحدها در یک پروژه

رحمتی در ادامه به تفاوت قیمت واحدها در یک پروژه اشاره کرد و گفت: طبیعتاً در یک پروژه، مترآز و شرایط همه واحدها یکسان نیست؛ برای مثال واحدهایی که در طبقات بالاتر یک ساختمان قرار دارند، قیمت بیشتری نسبت به واحدهای طبقات پایین دارند و حتی به شرایط دیگری نیز می‌تواند بر قیمت واحدها اثرگذار باشد؛ به همین منظور برای مثال واحد طبقه اول به عنوان اوراق پایه در نظر گرفته می‌شود و در امیدنامه

معاون بورس کالای ایران در توضیح جزئیات پیش‌فروش متری مسکن گفت: شرط خانه‌دار شدن مردم در این روش، رساندن تعداد اوراق سلف مسکن به اندازه حداقل مترآز واحدهای ساخته شده است. محمدحسین رحمتی در بیان نحوه کارکرد اوراق سلف موزی مسکن اظهار داشت: سازندگان مسکن می‌توانند برای ساخت یا تکمیل یک پروژه ساختمانی با انتشار این اوراق در بورس کالای، بخشی از سرمایه مورد نیاز خود را برای اتمام پروژه و تحویل به مردم تأمین کنند. وی افزود: بر این اساس، مردم با خرید اوراق سلف مسکن اقدام به پیش‌خرید واحدهای آن پروژه می‌کنند و می‌توانند اوراق را تا زمان سررسید و تحویل ملک نگه دارند یا در بازار ثانویه اقدام به فروش اوراق خود به قیمت روز کنند. معاون توسعه بازار و مطالعات اقتصادی بورس کالا ادامه داد: در ساده‌ترین شکل سرمایه‌گذاری در بازار پیش‌فروش متری مسکن، برای مثال خرید اقدام به خرید یک متر مسکن می‌کند که در زمان عرضه، تاریخ تحویل آن ملک، ۲ ساله و کوچک‌ترین مترآز هر واحد ۵۰ متر عنوان شده است. رحمتی خاطر نشان کرد: آن خریدار اگر قصد خانه‌دار شدن داشته باشد باید تا زمان سررسید ۲ ساله مقدار

نهایی قرار دارد و به‌زودی با مصوبه سازمان بورس شرایط برای آغاز این معاملات فراهم می‌شود؛ تاکنون ۲ شرکت سرمایه‌گذاری در حوزه مسکن مدارک خود را برای انتشار اوراق تحویل داده‌اند و به نظر می‌رسد به‌زودی باید از ابزار جذاب پیش‌فروش متری مسکن در تالار بورس کالا رونمایی کرد.

از مزایای پیش‌فروش متری مسکن، نقدشوندگی بالای این اوراق است؛ چراکه یک بازارگردان در این معاملات حضور داشته و همواره اوراق عرضه شده از سوی سرمایه‌گذاران را خریداری می‌کند. معاون توسعه بازار و مطالعات اقتصادی بورس کالای ایران گفت: اصلاح دستورالعمل معاملات اوراق سلف مسکن در مرحله